

Crna Gora
Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

Adresa: Vuka Karadžića, br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 482 926
www.mpa.gov.me

Br. 0101-053/21-10650/3

6. decembar 2021. godine

PLATFORMA

za učešće državnog sekretara Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava mr Bojana Božovića na Konferenciji ministara pravde država članica Savjeta Evrope, Venecija 13-14. decembar 2021

Državni sekretar Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava mr Bojan Božović predvodiće državnu delegaciju koja učestvuje na Konferenciji ministara pravde država članica Savjeta Evrope na temu "Kriminal i krivično pravosuđe – uloga restorativne pravde u Evropi" koja se, u okviru predsjedavanja Republike Italije Komitetu ministara Savjeta Evrope, održava u Veneciji, 13-14. decembra 2021. godine. On će u Veneciji boraviti na poziv ministarke pravde u Vladi Republike Italije Marte Kartabije.

Državni sekretar Bojan Božović će na margini Ministarske konferencije, u ime Crne Gore, u prisustvu generalne sekretarke Savjeta Evrope Marije Pejčinović Burić potpisati Protokol 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, za koje svrhe ga je ovlastila Vlada Crne Gore, zaključkom br. 04-5487/2 usvojenim na sjednici održanoj 12. novembra 2021. godine.

Kriminal i krivično pravosuđe – uloga restorativne pravde u Evropi

Tema koja će okupiti ministre i visoke predstavnike evropskih ministarstava zaduženih za pravosuđe aktuelizovana je u okviru polugodišnjeg predsjedavanja Republike Italije Savjetu Evrope sa ciljem da osnaži implementaciju važnog seta uspostavljenih standarda i preporuka Savjeta Evrope u oblasti restorativnog pravosuđa u krivičnim stvarima, imajući u vidu značajne benefite koje građenje krivičnog zakonodavstva na ovim osnovama donosi evropskim društvima, između ostalog i kroz procentualno smanjenje učinjenih krivičnih djela i redukovanje pojave povratništva. Benefiti široke upotrebe restorativnog pravosuđa u krivičnim stvarima proizilaze iz analiza koju su izvršili evropski i međunarodni eksperti, uzimajući u obzir, između ostalog, najbolja praktična iskustva u državama članicama.

Italijansko predsjedanje Komitetu ministara Savjeta Evrope otvoriće debatu o trenutnoj upotrebi restorativne pravde od strane različitih krivičnopravnih jurisdikcija u Evropi i preprekama da se restorativna pravda učini pristupačnom i dostupnom u svakoj fazi krivičnog postupka. Italija će stoga predložiti da se konsenzualno usvoji „Venecijanska deklaracija o ulozi restorativne pravde u krivičnim stvarima” čime bi se pospješila praksa restorativne pravde i njena ujednačena primjena od strane država članica Savjeta Evrope, s ciljem široke primjene Preporuke Komiteta ministara CM/Rec (2018)8 o restorativnom pravosuđu u krivičnim stvarima.

Može se već sada anticipirati da će deklaracijom biti ponuđena i metodologija postizanja zacrtanog cilja u vidu mogućeg periodičnog izvještavanja članica o implementaciji svojih nacionalnih akcionih planova u ovoj oblasti.

Sagovornici će razmijeniti mišljenja na tri teme, po sopstvenom izboru: „Ka širokoj primjeni restorativnog pravosuđa za maloljetna lica u sukobu sa zakonom i maloljetne žrtve krivičnih djela“, „Ka širokoj primjeni restorativnog pravosuđa kao dopunskog sredstva sistemu krivičnog pravosuđa kako bi se podstakla njegova reforma a u cilju odvratanja od činjenja krivičnih djela, obeštećenja žrtava i rehabilitacije i reintegracije učinilaca krivičnih djela“, „Ka širokoj obuci u oblasti restorativnog pravosuđa kao ključu za primjenu preporuke SE (2018)8“

Državni sekretar Bojan Božović govoriće na temu primjene restorativnog pravosuđa za maloljetnike u sukobu sa zakonom i maloljetne žrtve krivičnih djela. On će predstaviti nacionalnu reformu maloljetničkog pravosuđa koja počiva na diverzionom modelu čime se, kada za to postoje uslovi propisani zakonom, izbjegava krivično gonjenje maloljetnika i retribucija, i vrši medijacija sa ciljem reparacije štete žrtvi, postizanja apsolutnog kajanja učinioca i dugoročnog efekta restoracije, resocijalizacije i reintegracije kojom se umanjuje mogućnost povratništva i maloljetniku daje „druga šansa“.

On će se osvrnuti na multidisciplinarni pristup neophodan u ovoj oblasti koji obuhvata specijalno obučene policajce, tužioce i sudije ali i sistem socijalnih službi, pedagoga, psihologa, advokata i medijatora u krivičnim stvarima itd. Poseban osvrt daće na ulogu kancelarije Ombudsmana i kontinuirane preporuke u ovoj oblasti koje potenciraju pravovremeno upoznavanje djece i mladih sa pravima, obavezama i odgovornostima, čime se mladi podstiču na aktivnu participaciju u stvarima koje ih se tiču.

Na političkom nivou, on će poslati poruku o značaju snaženja restorativne kulture u evropskim društvima naročito u kontekstu porasta netolerancije i mržnje, pogoršavanja situacije u kojoj se nalaze oni koji se percipiraju kao manjina, kao i fragilnosti evropskih društava u suočavanju sa pandemijom. Ocijenit će da nema plemenitijeg cilja od izgradnje kompromisa između retributivne i restorativne pravde, između kazne i pružanja druge šanse, kao što je to u oblasti maloljetničkog pravosuđa bilo da je riječ o maloljetnim učiniocima krivičnih djela ili o maloljetnim žrtvama.

Konferenciju će, pored ministarke pravde Italije Marte Kartabije, otvoriti najviši zvaničnici Savjeta Evrope i to generalna sekretarka Marija Pejčinović Burić, predsjedavajući Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope Rik Dems, predsjednik Evropskog suda za ljudska prava Robert Spano i predsjednik Venecijanske komisije Đani Bukikio.

Konferencija će biti prilika za susrete državnog sekretara na odgovarajućem nivou na margini skupa.

Protokol 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Prva zvanična posjeta predsjednika Vlade Crne Gore prof. Zdravka Krivokapića institucijama Savjeta Evrope u Strazburu bila je prilika da se na najvišem nivou istakne dobra namjera Crne Gore da pristupi potpisivanju seta konvencija i protokola Savjeta Evrope koji su u ovom trenutku važni kako za zemlju tako i za organizaciju čija smo članica. Premijer je poslao snažnu poruku da će u što skorijem roku Crna Gora pristupiti potpisivanju Protokola 16 uz Evropsku konvenciju čime ćemo učiniti da broj onih članica koje su potpisale i/ili ratifikovale Protokol pređe polovinu od 47 članica Savjeta Evrope.

Potpisivanjem Protokola 16 koje će u ime Crne Gore potpisati DS Bojan Božović, Crna Gora će pokazati da aktivno učestvuje u kreiranju solidnog i efikasnog sistema zaštite ljudskih prava na evropskom tlu, imajući u vidu da se Protokolom 16 predviđa mogućnost ranog savjetovanja najviših nacionalnih sudova sa Evropskim sudom, čime bi se značajno smanjio priliv predmeta u ESLJP, samim tim ubrzalo odlučivanje o predmetima u radu, a nacionalni sudovi dobili „pravno-neobavezujuće mišljenje“ kao svojevrsnu smjernicu za postupanje u kompleksnim predstavkama u oblasti zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Značaj učešća na Ministarskoj konferenciji

Imajući u vidu punopravno članstvo Crne Gore u Savjetu Evrope, te ulogu Savjeta Evrope u konsolidaciji stanja u Evropi od završetka Drugog svjetskog rata do danas u oblastima ljudskih prava, vladavine prava i demokratije, ali nadasve relevantnost Savjeta Evrope kao političke, ekspertske i programske referentne tačke koja prevazilazi geografski prostor Evrope i u mnogome utiče na ostvarivanje naših spoljno-političkih prioriteta, u interesu je Crne Gore da aktivno učestvuje na visokim konferencijama koje organizacija organizuje i doprinosi iznalaženju zajedničkih rješenja na detektovane probleme sa kojima se evropska društva suočavaju. Interes Crne Gore je da, u kontinuitetu, pokazuje inicijativu za dodatno angažovanje na svim poljima koja su u portfelju Savjeta Evrope i bude konstruktivan partner u jačanju organizacije. Štaviše, potpisivanje Protokola 16 na margini važne konferencije Savjeta Evrope učiniće vidljivijim naše napore u opisanom smislu.

Sastav delegacije

Delegaciju Vlade Crne Gore predvođiće državni sekretar u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava mr Bojan Božović. Članovi delegacije će biti:

- ✓ Maida Gorčević, savjetnica predsjednika Vlade za manjine;
- ✓ Ana Barada, samostalna savjetnica II u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Troškove puta i smještaja crnogorske delegacije na Konferenciji ministara pravde država članica Savjeta Evrope snosiće Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava Crne Gore i Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2021. godine, razmotrila i usvojila Platformu za učešće državnog sekretara Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava mr Bojana Božovića na Konferenciji ministara pravde država članica Savjeta Evrope, 13-14. decembra 2021. Godine, u Veneciji.

Vlada Crne Gore je, istovremeno, odredila članove delegacije, koju predvodi državni sekretar Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava mr Bojan Božović:

- ✓ Maida Gorčević, savjetnica predsjednika Vlade za manjine;
- ✓ Ana Barada, samostalna savjetnica II u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava

Troškove puta i smještaja crnogorske delegacije na Konferenciji ministara pravde država članica Savjeta Evrope snosiće Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava Crne Gore i Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore